

Rune Opheim

sivilingeniør, byplanlegger

rune.opheim@civitas.no
(+47) 915 83 199

Civitas
Grubbegata 14
N-0179 Oslo

www.civitas.no

Rune Opheim er bygningsingeniør fra NTH (kommunalteknikk, samferdsel og arealplanlegging) med tilleggsutdanning i blant annet organisasjons og administrasjonsvitenskap. Rune har opparbeidet allsidig kompetanse fra rådgiverbransjen, kommunal og statlig sektor, blant annet med mange år i SFT. Arbeidserfaringen spenner fra små kommuner til EU / internasjonalt.

- Overordnet planlegging • Areal- og transportplanlegging • Samferdsel • Kommunalteknikk • Miljøteknologi • Næringsutvikling • Miljøregelverk, miljøforvaltning, virkemidler (Norge, EU) • Miljøstyringsystemer • Klima •

Utdanning

- 1987–1992 Norges tekniske høgskole (NTH): Sivilingeniør fra bygningsingeniøravdelingen, studieretning for teknisk planlegging. Vid fagkrets i plan- og miljøfag, kommunalteknikk, veg og trafikkfag, økonomi m.m. Hovedoppgave ved Institutt for by- og regionplanlegging
- 1992 NTH: Tilleggsfag innen vannforsyning, avløp, renovasjon og landskapsplanlegging
- 1993–1994 Sogn og Fjordane distriktshøgskule: 1-årig studium i organisasjon og administrasjonsvitenskap (tilsv. grunnfag statsvitenskap). Gjennomført i tillegg til fullt arbeid
- 1996 Examen Philosophicum, universitetet i Bergen. Gjennomført i tillegg til fullt arbeid

Praksis

- 2008 – Selvstendig rådgiver som partner i Civitas
- Tromsø kommune (Tromsø Romsa 2018 AS) 2008 Ledet Prosjekt kommunedelplan for Olympiske og Paralympiske vinterleker i Tromsø 2018. Planen skulle omfatte alle tiltak før, under og etter OL, inkludert konsekvenser for ytre miljø, arealbruk og/eller infrastruktur
- Statens forurensningstilsyn (SFT) 1999–2008 - SFTs miljøteknologiprojekt 2005–08. Utarbeidet forslag til nasjonal satsing. Hovedansvar for samarbeid med Kina, og nye EU-land. Maritim miljøteknologi.
- Samferdselsseksjonen 2002–04. Samordnet areal- og transportplanlegging. Nasjonal transportplan (NTP). Klimatiltaksanalyse, energi- og miljøprosjekt.
- Avfallsseksjonen 1999-2002. EE-avfall, emballasjeavfall, bygg, Svalbardsaker. Deltaking i EUs ekspertgrupper knyttet til aktuelle direktiver. Prosjektleder for utvikling av forskrift om EE-avfall i 2004-05, inkludert samarbeid med andre EU/EØS-land
- ISIS AS, rådgjevande ingeniørar og arkitektar 1996–99 Prosjektleder. Oppdrag for kommuner og statsetater i Sogn og Fjordane. Vannforvaltning, avfall, kommunalteknikk og miljø. Overordnet planlegging. Kvalitetssystemer for kommunaltekniske tjenester
- Fylkeslegen i Sogn og Fjordane 1995–96 Engasjement knyttet til miljørettet helsevern. Tilsyn med og veiledning av kommunene (støy, inneklime, vannforsyning, avløp, kvalitetssikring)
- Miljøretta helsevern i Indre Sogn 1993–95 Ledet interkommunalt prosjekt med pol/adm. styringsgruppe. Kartlegging, rådgiving, foredrag og støtte i saksbehandling. Utarbeidet veiledningsmateriale
- 1992 Skedsmo kommune: Sekretær for miljøvernvalg (fung. miljøvernleder)
- 1984–92 Sommer-/ påskejobber: Bergen og omland friluftsråd. Besso turisthytte

Språk

Like gjerne nynorsk som bokmål. Engelsk flytende. Litt tysk og spansk muntlig

Undervisning

Høgskolen i Agder: Sensor i planfag (detaljplanlegging og oversiktsplanlegging)

Prosjekter i Civitas

Lærdal kommune 2022-23	Lærdal - fossilfritt transportknutepunkt i Vestland. Kunnskapsgrunnlag, aktuelle brukarar, framskrivingar og framlegg til tiltak. Dette vert sett i samanheng med tilgang på aktuelle areal og elkraft. Omfattar alle typar transport på veg og sjø.
Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) 2022	Lokalisering av handel og service. Beskrivelse av næringen sett i sammenheng med planlegging etter plan- og bygningsloven (pbl). Vekt på transport, nedbygging, byliv og nærmiljø. Gjennomgang av eksisterende styrings- og arbeidsverktøy. Fagdager med bransjen. Møteserie med utvalgte kommuner for å innhente erfaringer. Anbefalinger for videre statlig regelverksutvikling, virkemiddelbruk og veiledning.
Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) 2022	Verktøy for reduksjon av klimagassutslipp i planlegging etter plan- og bygningsloven – status, praktisering, forslag til forbedringer. Gjennomgang av eksisterende styrings- og arbeidsverktøy, møteserie med utvalgte kommuner for å innhente erfaringer, anbefalinger for videre statlig regelverksutvikling, virkemiddelbruk og veiledning.
KS (oppdragsgiver), Kommunal- og Moderniseringsdepartementet (KMD), Jernbanedirektoratet, Miljødirektoratet og Vegdirektoratet, 2015-21	Sekretær for prosjektet «Karakteristika i transportmodeller» – KIT. Forbedringer med vekt på arealbruk, kollektivtrafikk, sykling og gåing. Tallfesting av hvordan endring i arealbruk og transportsystem påvirker reismiddelvalg og omfang av biltrafikk. Bistand til utlysning, tildeling og oppfølging av FoU-oppdrag med årlig ramme på 4-8 mill. kr. Utprøving av resultater i Bergen og andre storbyområder. Sekreter for faglig styringsgruppe, gjennomføring av fagseminarer og koordinert utviklingsarbeid. Bidrag til byutredninger/NTP, byutviklingsavtaler mm. Tilnærmet heltids arbeid for KIT siden 2017 – se www.kit-samarbeidet.org .
Vy Buss AS, 2020-22	Bistand til anbud busstjenester med vekt på miljø, bl.a. Oslo og Østfold. Vidt spekter av miljøtiltak (energi, støy, utslipp, avløp, avfall mm) knyttet til bussanlegg og rutedrift koplet til ISO-sertifisert system for kvalitetssikring og internkontroll.
Oslo kommune, Plan og bygningsetaten, 2017	Fornebubanen: Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) for kollektivknutepunkt Skøyen. Detaljregulering Parsell 2: Lysaker – Majorstuen. Oppdatert mal for ROS-analyser i samsvar med DSB sin veileder fra 2017 og TEK-17.
Troms fylkeskommune v/ Troms fylkestrafikk, 2017	Bistand til bussanbud i Troms. Krav til materiell, tiltak for å redusere omfanget av forsinkelser, miljøkrav i anbud, inkludert muligheter for innfasing av mer miljøvennlig materiell i kontraktperioden.
KS-FoU, 2016-17	Miljøeffektive avfalls løsninger - muligheter og konsekvenser for kommunesektoren ved økt ansvar på avfallsområdet (forbruksavfall fra næringsvirksomhet). Basert på foreslått EU-regelverk, med bruk av den statlige utredningsinstruksen. Grunnlag for KS' innspill til stortingsmelding om avfall/kretsløpsøkonomi, samt annet interessepolitisk arbeid i KS.
Nettbuss Travel AS, 2016	Vurdering av passasjergrunnlag for Nettbuss Flybussen i Trondheim. Notat og presentasjon med vekt på passasjergrunnlag/inntjening, holdeplasser og trasévalg i Midtbyen i perioden 2005-13
Troms fylkeskommune / Troms fylkestrafikk (TFT), 2015-16	Materiellstrategi for ferge- og hurtigbåtruter i Troms Grunnlag for kommende generasjon anbudskontrakter og fylkeskommunens arbeid med handlingsplan for kollektivtransport. Foreslått nytt ruteopplegg for hovedruter hurtigbåt og for utvalgte fergestrekninger, inkl. krav til fartøyer/ infrastruktur.
23 kommuner på Østlandet, tilleggsoppdrag fra Akershus fylkeskommune (Spikkestadbanen), 2015-16	Fokus på Grenbanene – tiltak og samfunnsøkonomisk nytte. Sørlandsbanen Hokksund-Kongsberg, Gjøvikbanen, Hovedbanen, Kongsvingerbanen og Spikkestadbanen. Skissert mulige tiltak for flere avganger og kortere reisetid, samt konsekvenser av tiltakene. Jernbaneteknisk bistand fra Atkins (København)
KS, 2015-16	Situation of Norwegian municipalities in terms of energy efficiency and RES use. "Mini-rapport" og 20 fakta-ark (eng.) om tiltak i norske kommuner og fylkeskommuner, til bruk i samarbeid med kommunesektoren i andre land, med vekt på EØS-finansieringsmekanismene. Tiltak innen kollektivtrafikk/ferger, bygg, avfall m.m.

KS, 2015	Foredrag på Klimatoppmøtet Paris (COP 21): Tallfesting av klimaeffekt fra areal- og transporttiltak – sesjon «Transformative change in transport systems», ICLEI
Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) planavdelingen, 2015	Data fra byene som kan brukes i forbedrede transportmodeller. Arealbruk, gåing, sykling og kollektivtransport. Kartlegging basert på arbeidsmøter i byene med et bredt spekter av fagfolk i Trondheim, Stavanger, Bergen og Kristiansand. Fagnotat med anbefalinger for bl.a. arealdata, vegnett, reisevanedata, bosatt- og ansattdata.
Akershus fylkeskommune, 2015	Vurdering av klima- og energiplaner i Follo Underleverandør til Vista Analyse. Oppdatering av gjennomgang fra 2010
Tromsø kommune, 2014	Parkeringsnorm – planbestemmelser til kommuneplanens arealdel. Underleverandør til Cowi AS, Tromsø. Ansvar for utforming av utkast til selve planbestemmelsene med begrunnelse. Sonegraderte normer basert på bl.a. GIS-analyser av tilgjengelighet til fots, på sykkel og med kollektivtransport
Miljøverndepartementet / (KMD, planavdeingen) 2013-14	Vurdering av kommuneplanens arealdel i ni norske byområder som grunnlag for helhetlige bymiljøavtaler – kartlegging, vurderinger, anbefalinger Prosjektleder. Systematisk vurdering av planer. Anbefalinger om krav til <i>framtidig</i> planlegging som grunnlag for bymiljøavtaler. Forslag til samordning av bymiljø-avtaler (jf. NTP/klimaforliket) og regionale/kommunale arealplaner etter PBL
Norsk kommunalteknisk forening (NKF), 2014-15	Foredrag om forvaltning av kommunesektorens eiendom og infrastruktur på kommunaltekniske fagdager og på lederseminarer
Kommunenes interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS) 2013-15	Tallfesting av hvordan ulike areal- og transporttiltak påvirker omfang vegtransport og klimagassutslipp i byområder Utviklet forslag til metodikk på grunnlag av tidligere arbeid for KS. Organisert ekspertseminarer og uformelt samarbeid mellom ressurspersoner fra KS, KMD, Vegdirektoratet m.fl. Skissert mulig kopling til Bymiljøavtaler (jf. NTP/klimaforliket), samt mulig samordning med regionale transportmodeller (RTM)
Troms fylkestrafikk (Troms fylkeskommune) 2013-14	Busstid Tromsø – vurdering av bybussruter i Tromsø Vurdering av eksisterende ruteproduksjon og forsinkelser, med bruk av egenutviklet system for kjøretidsmålinger. Vurdering av årsaker til forsinkelser og forslag til tiltak (rutetider, vognmateriell, infrastruktur m.m.)
Fleire oppdrag bl.a. for HAV Eiendom (Bjørvika, Oslo) Nortura Hærland (Eidsberg) og Tromsø kommune, 2009-14	Risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) knyttet til gjennomføring av store arealplaner og kommuneplanens arealdel. Gjennomført verksteder og utarbeidet analyser i henhold til krav om ROS-analyser i Plan- og bygningsloven. Utvikling og utprøving av metodikk for ROS-analyser i arealplan i henhold til DSB sin veileder. Gjennomføring og dokumentering av prosess der planansvarlige og fagfolk involveres aktivt i vurdering av risiko (sannsynlighet, konsekvenser) og tiltak som kan redusere risiko og/eller sårbarhet
Kommunenes interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS) 2012-13	Forvaltning av kommunesektorens eiendom og infrastruktur – dilemmaer og løsninger. KS-FoU-prosjekt Prosjektleder for samarbeid mellom Civitas og underleverandør, ramme til sammen 2 mill. kr. Status, virkemiddelanalyse og forslag til nye virkemidler i med vekt på grensesnittet mellom stat og kommunesektor. Omfatter vannforsyning, avløp, kommunale veger og kommunale bygg (eiendom)
Norsk Energi, Utenriksdepartementet 2012-13	Nasjonalt regelverk for håndtering av kasserte elektriske og elektroniske produkter (EE-avfall) i Makedonia – implementering av EU-direktiver Kapasitetsbygging hos miljømyndighetene i Makedonia, herunder samarbeid med- og kunnskapsbygging hos berørt bransje og kommuner (seminarer m.m.)
Buskerudbysamarbeidet 2012-14	Bistand til utvikling av ny «bypakke» for arealbruk og transport Bl.a. beskrevet og systematisert prosjekter på jernbane og veg som grunnlag for prioritering. Bistand parkeringsbestemmelser, Kongsberg

Østfold, Hordaland, Sør-Trøndelag og Akershus fylkeskommuner, Fylkesmannen i Buskerud, KS, TEKNA mfl, 2010-14	<p>Foredrag og rådgiving knyttet til lokal klima- og energiplanlegging Bl.a. seminarer for kommuner og nasjonal fagsamling for fylkeskommunene. Bistand til fylkeskommunal og kommunal planlegging.</p>
Miljøverndepartementet / KMD 2009–14	<p>Bistand til gjennomføring av Framtidens byer - et samarbeidsprogram mellom staten og de 13 største byene i Norge om å redusere klimagassutslippene – og gjøre byene bedre å bo i Flere oppdrag bl.a. med strategiarbeid og oppsummering av handlingsprogrammer, miljøstatus og aktivitet i byene. Utarbeidet katalog med prosjekter innen arealbruk, og transport, klimatilpasning, forbruk/avfall og energi/klima. Bistått i nettverks-samlinger m.m. i deltakerbyene, bl.a. med en rekke foredrag.</p>
Vestlandsforskning Kommunenes interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS) 2011–12	<p>Barrierar og hindringar for heilskaplege sektoroverskridande samarbeid - nye tiltak på klimaområdet Underleverandør til KS-FoU-prosjekt leia av Vestlandsforskning. Mellom anna utarbeidd underlagsnotat knytt til kommunane sitt handlingsrom og om kvantifisering av lokale klimatiltak. Tilleggsoppdrag for KS i 2012 knytt til bruk av kvantifiserte lokale klimatiltak som grunnlag for verkemiddelbruk i samferdslepolitikken.</p>
KS, Miljøverndepartementet, Akershus fylkeskommune, Kommunal- og regionaldepartementet 2010–11	<p>Utprøving av verktøy for kvantifisering av lokale klimatiltak Leder for prosjekt der verktøy for kvantifisering av lokale klimatiltak er prøvd ut i Akershus og Framtidens byer. Ny runde med utprøving i Hordaland og Trøndelagsfylkene. Opplæring av kommuner, utprøving av verktøy og oppsummering av resultater. Utvikling og utprøving av metode for tiltaksanalyse basert på kommunenes tiltaksberegninger</p>
Kommunenes interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS) og Enova 2010–13	<p>WEB-verktøy for lokal klima- og energiplanlegging Utviklet helhetlig verktøy for klima- og energiplanlegging knyttet til statusbeskrivelse, planprosess og gjennomføring. Sjekkliste for klima- og energiplanlegging i henhold til statlig planretningslinje (tematisk kommunedelplan). Levert systemarkitektur og spesifikasjon klart for programmering. Bistått i utvikling av dataløsning og opplæring av brukere.</p>
Kommunenes interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS) 2011	<p>Foredrag og opplæring i Klima- og energiplanlegging, Bulgaria Prosjekt knyttet til samarbeid mellom KS og bulgarsk søsterorganisasjon, finansiert gjennom EØS finansieringsmekanismen (EEA-grants)</p>
Kommunenes interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS) 2010–11	<p>WEB-verktøy for kvantifisering av effekten fra lokale klimatiltak Medarbeider i to prosjekter for KS FoU der det er utviklet metodikk for å beregne utslippsreducerende effekt av lokale klimatiltak ved hjelp av et webbasert verktøy som kommunene kan benytte. Ansvarlig for systemarkitektur og samordning med annen relatert virksomhet, herunder statlig kjøp av lokale utslippskutt.</p>
Nettbuss AS, 2011	<p>Befaring og rapportering knyttet til bussanbud i Troms</p>
KS' nettverk av petroleumskommunar 2010	<p>Nettverk av kommunar med store petroleumsanlegg Rådgjeving til kommunane Tysvær, Lindås, Øygarden, Austrheim, Aukra og Aure om utvikling av felles interessenettverk, samt fagleg innhald i- og organisering av eit vidare samarbeid. Arbeidsmøte med kommunane, notat og foredrag</p>
Tromsø kommune 2010	<p>Utredning av vegprising i Tromsø Prosessveiledning og utarbeiding av prosjektplan og plan- og trafikkfaglig underlag for utredningen. For arbeidsgruppe og høynivå styringsgruppe med deltakere fra Statens vegvesen, Troms fylkeskommune og Tromsø kommune.</p>
Kommunenes interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS) 2009	<p>Nasjonalt fond for lokale klimatiltak. KS-FoU-prosjekt Prosjektleder for samarbeid mellom Civitas, Møreforskning m.fl. Virkemiddelanalyse, og forslag fondsløsning for finansiering av klimatiltak i kommuner og lokalsamfunn. Det sentrale rådmannsutvalget i KS var referansegruppe. Presentasjon på klimatoppmøtet i København (COP15), desember 2009, og tre presentasjoner i Brussel våren 2010, bl.a. for EU-kommisjonen.</p>

- Akershus fylkeskommune 2009 **Gjennomgang av klima- og energiplaner i Akershus**
Systematisk oppsummering og vurdering av planer og planarbeid i 22 kommuner
- Oslo kommune 2009 **Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS), Skar leir, Maridalen**
Underleverandør til IN'BY AS sin mulighetsstudie for området. ROS-analyse knyttet til forurensning fra prosjektert avløpsanlegg til drikkevannskilden Maridalsvannet. ROS-analyse i henhold til drikkevannsforskriften, IK-MAT
- Lindås kommune 2009 **Kommunedelplan klima- og energi**
Prosjektleder. Statuskartlegging og tiltak, Utslepp av klimagassar, framlegg til tiltak. Tilpassing til klimaendringer. Lokalt klimaseminar. Utvikling og utprøving av oppsett for denne typen planar
- Kommunenes interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS) 2009 **Klimamål i et kommuneperspektiv – kartlegging av status og utvikling av metodene for aggregering av data. KS-FoU-prosjekt**
Prosjektmedarbeider med vekt på kommunal organisering
- Norges forskningsråd, 2008–09 **Deltaking i panel for vurdering av søknader knyttet til miljøvennlig skipsteknologi**
- Tromsø kommune 2008 **Handlingsprogram fremtidens byer**
Handlingsprogram for utviklingsprosjekt med Tromsø som case, der konseptvalg-utredning (Statens vegvesen) ses i sammenheng med revisjon av kommuneplan. Hovedvekt på langsiktig, samordnet areal og transportplanlegging. Tverrsektorielt handlingsprogram for kommunen knyttet til avfall/forbruk, energi i bygg og tilpasning til klimaendringer. Prosessledelse og sekretariat for kommunens arbeid
- Regionrådet for Hallingdal og Valdres, 2008–09 **Statusnotater om klimagassutslipp for kommuner i Buskerud og Oppland**
- Tromsø kommune, 2008 **Oppdrag knyttet til avslutning av arbeidet med OL 2018 i Tromsø**
- Statens forurensningstilsyn 2008 **Oppdrag knyttet til SFTs bidrag til nyopprettet råd for miljøteknologi**
Eksempler på teknologier som kunne fremmes gjennom endringer i virkemiddelapparatet, forslag til tiltak som kan gjennomføres i 2009

Prosjekteksampler tidligere arbeidsgivere

- Tromsø kommune 2008 **Prosjekt kommunedelplan for Olympiske og Paralympiske vinterleker i Tromsø 2018**
Tromsø Romsa 2018 AS (felles styringsgruppe) 2008
Prosjektleder. Forberedelse av planarbeid med konsekvensutredning som skulle omfatte alle tiltak før under og etter OL med konsekvenser for ytre miljø, arealbruk og/eller infrastruktur. Prosjektplan, budsjett, grunnlagsmateriale ble utarbeidet.
- Statens forurensningstilsyn 2005–2007 **SFTs miljøteknologiprojekt**
Delprosjektleder. Utarbeiding av forslag til nasjonal satsing for å bidra til utvikling og implementering av teknologi som kan bidra til redusert miljøbelastning. Utprøving av arbeidsformer. Samarbeid med Innovasjon Norge og Norges forskningsråd. Hovedansvar for arbeid i forhold til Kina og nye EU-land. Deltok i arbeidende styringsgruppe i Forum for miljøvennlig skipsfart
- Statens forurensningstilsyn 2003–2005 **Nasjonalt regelverk for håndtering av kasserte elektriske og elektroniske produkter (EE-avfall)**
Prosjektleder for implementering av EU-direktiv i norsk rett. Utarbeiding og konsekvensutredning av avfallsforskriftens kap. 1 (tidl. EE-forskriften). Deltaking i EUs ekspertgruppe. Fortolkning av direktivet. Ledet sammen med NED og BEL serie med workshops der felles europeisk fortolkning av regelverket ble fremforhandlet.

- Statens forurensingstilsyn
2003–2005 **Verktøy for areal- og transportplanlegging**
Rådgiver i samferdselseksjonen SFT. Oppdragsgiver / bestiller for prosjekter knyttet til samordnet areal- og transportplanlegging, transportmodeller m.m., blant annet ATP-modellen (tilgjengelighet og mobilitet for ulike trafikantgrupper).
- Statens forurensingstilsyn
2003–2005 **SFTs klimatilaksanalyse. SFTs energi- og miljøprosjekt**
Delansvarlig for utredninger som viser klimaeffekt av tiltak innen samferdsel / samordnet areal og transportplanlegging. Oppdragsgiver / bestiller for prosjekter. Sammenlikning av utslipp fra ulike typer gods- og persontransport (brønn til hjul)
- ISIS AS
1996–1999 **Kvalitetssikring og internkontroll i kommunalteknisk sektor**
Prosjektleder, oppdrag for 10 kommuner i Sogn og Fjordane. Utarbeiding og implementering av systemer for å sikre og dokumentere oppfyllelse av krav fra myndigheter, brukere og egen organisasjon innen vannforsyning, avløp, avfall, kommunale veier. Omfattet IK-HMS, IK-MAT samt systematisk gjennomgang av drift og vedlikehold. Tilpasning i nært samarbeid med driftstilsatte og administrasjon
- ISIS AS
1996–1999 **Hovedplaner og ROS-analyser for vannforsyning, avløp og avfall. Godkjenning av vannverk.**
Prosjektleder, med oppdrag for de fleste kommunene i Sogn og Fjordane. Videreutviklet maler og system for administrativ og politisk behandling av planutkast. Tilhørende detaljplaner, rådgiving m.m.